

Свет тек чека застрашујући економски кошмар – упозорила је ове седмице Конференција за трговину и развој УН (Унктад) – оштро се разилазећи у процени са центрима политичке и финансијске моћи развијеног света.

Нигде на видику нема „зелених пупољака” опоравка. Свет 2009. године улази у фазу акутне рецесије. Надувани оптимизам развијених земаља о крају кризе је заснован на фикцијама: глобална економија далеко је од опоравка. Прве скромне знаке евентуалног опоравка треба очекивати тек крајем 2010. године.

У међувремену, ослабљени амерички долар више није безбедна глобална резервна валута па га треба заменити амалгамом валута попут „Специјалних права вучења” ММФ-а, упозорио је у понедељак вече Супачаи Панитчкпакди (63), генерални секретар Конференције за трговину и развој УН, на конференцији за штампу у Женеви.

Алармантна процена г. Панитчкпакдија – у јавној колизији са званичним проценама Г-20, ММФ-а, ОЕЦД-а... – утемељена је на годишњем извештају Унктада о стању глобалне економије у 2009. години.

„Нигде не видимо знаке јачања темељних економских фактора. На сцени су спекулације о опоравку, односно покушаји да се антиципира опоравак. Али то је фикција, опоравка још нема. Било би веома опасно када би владе држава започеле са разрадом стратегије обустављања стимулативних програма”, нагласио је Хајнер Фласбек, директор Унктада у одсеку за глобализацију и стратегију развоја.

Обимна студија Унктада (181 страна) инсистира на томе да је „економска студен” далеко од срећног краја.

Стрмоглав профита у реалној економији, дугогодишња мамузања тржишта некретнина и растућа незапосленост наставиће да сапињу приватну потрошњу и инвестиције у догледној будућности, процењује Унктад.

Према Унктаду, глобална економија би у 2010. години могла остварити раст – не већи од 1,6 одсто, и то под условом да се заведе драконска контрола транснационалних финансијских операција и берзанских спекулација ценама стратешких индустријских сировина и хране. Унктад посебно инсистира на томе да ће глобални економски опоравак бити могућ само под условом да државе наставе са експанзионистичком монетарном и буџетском политиком.

Овогодишњи пад обима светске трговине од чак 11 одсто по Унктаду је разлог што чак ни повећани извоз појединих држава неће омогућити свеопшти излазак из кризе.

Према мишљењу експерата Конференције за трговину и развој УН (193 земље чланице) – привредна активност у свету ове године смањиће се у просеку за око 2,5 одсто. Најтежи ударац урушавања глобалног финансијско-економског поретка, по Унктаду, доживеће Латинска Америка и западна Азија, док ће Африка – а посебно привреда Магреба – задржати позитивни степен раста.

У међувремену, бруто друштвени производ (БДП) у развијеним земљама снизиће се у 2009. години за око четири одсто, у земљама у развоју за 5,4 одсто, док ће у земљама са транзиционом привредом БДП бити оборен шест одсто.

„Унктад се усудио да свету објави реалну слику глобалне економске ситуације”, коментарисала је америчка мрежа Си-Ен-Би-Си.

Ако је туробна процена Унктада о стању глобалне економије реалнија од данашњих оптимистичких најави развијених о скором изласку из кризе – неко вара, зар не?

(Политика)